19e jaargang
nummer 2
maart 2024

Samengevat

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Titelpagina: Haagse Rapidcyclus van start bij HSV (foto: Bert Gerritsma)

Inhoud

4 Colofon
5 Van de redactie / *André Wagner*
6 Van de voorzitter / *Bart Verbaan*
7 Interne en laddercompetitie
9 Externe competitie
12 Jeugdagenda
13 Beter schaken / *Bart Verbaan*
14 Ratinglijst maart
15 Slechter schaken / *Bart Verbaan*
16 Oplossingen Beter schaken
17 Haagse Rapidcyclus (1)
18 Maak verdediger tijdig vrij - deel 3: toets / *William van Zanten*
23 Schaakagenda
24 Antwoorden Maak verdediger tijdig vrij toets

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: André Wagner

19e jaargang nummer 2 - maart 2024

Kopijdatum volgende clubblad: 26 april (verschijnt begin mei)
Kopij tijdig inleveren bij: André Wagner (amwagner@freedom.nl)

Colofon

Schaakcombinatie HTV, opgericht 29 juni 2006

Ereleden

André Wagner	sedert 13 september 2018

Leden van verdienste

Rik Pronk	sedert 18 juni 2009
Ben Spierings	sedert 13 september 2018
Ton Bodaan	sedert 13 september 2018
Sander Pauw	sedert 10 september 2020
Rob Dijkstra	sedert 8 september 2022
Meile Tamminga	sedert 7 september 2023

Bestuur

Voorzitter Bart Verbaan	voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl	06-83995480
Secretaris Ton Bodaan	secretaris@schaakcombinatiehtv.nl	06-47940300
Penningmeester Gert-Jan Willighagen	penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl	06-57231990
Wedstrijdleider intern Rik Pronk	wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl	06-24657780
Jeugdleider Meile Tamminga	jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl	070-3685767
Wedstrijdleider extern Ben Spierings	wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl	06-24226435

Commissarissen

Webmaster Eric Alvares	efsalvares@hotmail.com	06-41330092
Materiaalbeheerder Rik Pronk		06-24657780

Commissies

Commissie van Beroep	Hans Segers, André Wagner, Thijs Michels
Jeugdcommissie	Meile Tamminga (vz), Olav van Leeuwen, Ton Bodaan, Rik Pronk, Bart Verbaan, Benjamin Boers, Robin van Leeuwen, Thomas Alvares
(Overige) jeugdbegeleiders	Nao Okita
Interne wedstrijdcommissie	Rik Pronk (vz), Hans Segers, André Wagner, Peter Vorstermans
Externe wedstrijdcommissie	Ben Spierings (vz), Rik Pronk, Piet Sikkes, Karl Baak, Wouter Noordkamp, Hans Segers, Meile Tamminga
Commissie PR & Sponsoring	Meile Tamminga, Bart Verbaan, Ben Spierings
Kascommissie	Peter Lincewicz, Olav van Leeuwen, Piet Sikkes (res.)
Commissaris bar	Aad van der Sluijs
Vertrouwenspersoon	Margreet Louissen (vertrouwenspersoon@schaakcombinatiehtv.nl)

Speellokaal:	Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796	
Speelavond:	Donderdag	
Speeltijden:	Jeugd tot en met stap 2:	18:30 tot 19.30 uur;
	Jeugd stap 3 en hoger:	18:30 tot 19:45 uur;
	Senioren:	vanaf 19:45 uur
Contributie:	senioren: € 117,50 per jaar; jeugd: € 107,50 per jaar; dubbelleden: € 75 per jaar. Korting voor gezinsleden: € 15 voor eerste gezinslid, € 30 voor tweede, etc.	
IBAN	NL48 RBRB 0778023656 t.n.v. Schaakcombinatie HTV	
Internet	https://www.schaakcombinatiehtv.nl	

Het gat dat Magnus achterliet

André Wagner

Het was even wennen dit jaar bij het Tata-Steel-toernooi. Terwijl de winnaar van vorig jaar aanwezig was en opnieuw een gooi deed naar de toernooiwinst, viel het vooral op dat Magnus Carlsen ontbrak in de lijst met deelnemers. De nieuwe wereldkampioen was er wel, maar kon nauwelijks imponeren, zeg maar beter helemaal niet.

Ding Liren straalde in de maanden na het behalen van de wereldtitel, na een match die we beter kunnen vergeten, door afwezigheid in toptoernooien. De verliezer van die match liet zich vaker zien en in Wijk aan Zee troffen de kemphanen elkaar weer. Ian Nepomniachtchi eindigde zelfs met een half punt voorsprong een plek hoger dan de negende plaats van Ding en was daarmee ook de enige speler die exact 50% behaalde.

Dit soort resultaten dicht men niet snel toe aan twee spelers die een WK-match hebben gespeeld en nostalgisch gaan dan al snel de gedachten terug naar Karpov en Kasparov, die tijdens hun hoogtijdagen en steeds terugkerende tweegevechten steevast de top-posities op de ratinglijst bezetten. En zo hoort het natuurlijk ook, want de opzet van de cyclus die de uitdager van de wereldkampioen moet bepalen is erop gericht dat een speler van match tot match steeds een stapje hoger komt.

De kwaliteit van de partijen bij de recente match om het wereldkampioenschap liet zeker te wensen over. Wie partijen volgt via een site als chess.com ziet links naast het bord een wit en zwart balkje. Bij de wk-match ging het ding vaak als een bezetene op en neer, vrijwel gelijke stellingen sloegen met één zet om naar forse achterstand en weer terug. Het was een strijd om de hoogste titel onwaardig.

Wie naar recentere cycli rond het wereldkampioenschap kijkt, ziet dat in de moderne formule die vlag de lading niet meer dekt. Op de lijst van februari staat de wereld-kampioen op de vierde plaats, achter uiteraard Carlsen en verder Caruana en Nakamura, en gelijk met Anish Giri.

De kans voor onze nationale topspeler om ook eindelijk eens uitdager van de wereld-kampioen te worden is na het terugtrekken van Magnus wel een stuk groter geworden, maar dan moet hij toch nog iets meer partijen weten te winnen. Verliezen doet hij immers weinig, maar feilloos remisezetten vinden is vooralsnog zijn specialiteit. Zelfs bij het toernooi van januari, waar hij slechts één partij verloor en er vijf wist te winnen, zorgden zeven remises ervoor dat er een vier man tellende barrage gespeeld moest worden en die ging hem niet gelukkig af. Dat is al eerder gebeurd toen Jorden van Foreest hem de voet dwars zette.

En terwijl de Chinese wereldkampioen zich niet van zijn beste kant liet zien, ging de toernooiwinst toch naar een landgenoot van hem. Wei Yi was stilletjes naar de top mee geslopen en won de barrage. Maar ja, die staat in de februari-lijst slechts op plaats negen. Ik ben benieuwd wat er in de volgende cyclus gaat gebeuren.

Van de voorzitter

Bart Verbaan

Het is altijd leuk (althans dat vind ik) om op Internet te zien dat er leden van de club meedoen aan toernooien. Zo deden aan het Tata Steel toernooi maar liefst 11 SHTV-leden mee, terwijl aan het zeer recente Noteboomtoernooi ook 8 leden deelnamen.

Bij Tata waren de beste resultaten voor Luka Wink (gedeeld 1e in een weekendvierkamp) en Robin van Leeuwen (2e in een tienkamp). Bij het Noteboomtoernooi scoorde Ruud van Dijk 3 uit 3 in een vierkamp en won die uiteraard dus ook.

Jammer dat niemand een verslagje op de site of in het clubblad publiceert, denk daar eens aan als je aan een toernooi meedoet.

De club draait nog steeds lekker, de interne avonden worden goed bezocht, de externe loopt aardig met zo links en rechts wat degradatiezorgen, maar ook een team, het 3e HSB-team, wat grote kampioenskansen heeft. Volgend jaar kan het zo maar gebeuren dat de drie HSB-teams alle drie in de eerste klasse terecht komen, al hopen we natuurlijk dat het eerste zich handhaaft in de hoofdklasse.

De jeugd laat aardig van zich spreken en financieel draait het ook goed.
Niets te klagen dus voor een voorzitter, of het moet mijn eigen spelpeil zijn (zie hiervoor verderop in dit clubblad).

Onlangs kwam in het nieuws dat vrouwen in de schaaksport zich niet altijd veilig voelen. Gelukkig hebben wij een vertrouwenspersoon (zie bij de lijst commissarissen en dergelijke voorin het clubblad). Behalve bij de jeugd hebben wij trouwens weinig dames die meedraaien op de club. Misschien moeten we daar eens beleid op zetten, om damesleden te krijgen.

Tot zover maar weer, tot een volgend clubblad.

Interne competitie

Nog vijf avonden te gaan en een partij tussen Olav en Hubert in te halen uit de 10e ronde. Die uitslag staat voorlopig op een remise, maar daar kan dus nog verandering in komen.

Stand na 10 ronden		Score	wp	SB	rat.	TPR	W-We
1	Hubert Schoen (B)	8.0	62.5	48.75	1637 *	2022	+3.00
2	Robin van Leeuwen (B)	7.5	55.5	41.25	1618	1969	+3.50
3	Karl Baak (B)	7.0	59.0	38.50	1775	1902	+1.32
4	Jesper Kool (B)	7.0	58.5	39.25	1650	1983	+3.86
5	Evert Baak (A)	7.0	57.5	36.75	1812	1866	+0.45
6	Wouter Noordkamp (A)	6.5	58.0	34.00	2020	1890	-1.33
7	Thomas Alvares (A)	6.5	53.0	31.50	1870	1892	+0.41
8	Rik Pronk (A)	6.0	62.0	34.25	1867	1889	+0.28
9	Ben Spierings (B)	6.0	56.5	30.25	1669	1801	+1.46
10	Bart van den Bosse (B)	6.0	56.5	30.00	1776	1766	+0.03
11	William van Zanten (A)	6.0	54.0	30.50	1813	1870	+0.65
12	Olav van Leeuwen (A)	6.0	51.0	27.75	1834	1774	-0.47
13	Meile Tamminga (B)	6.0	49.0	26.25	1770	1696	-0.45
14	Hans Segers (A)	5.5	60.0	31.75	1950	1789	-1.66
15	Bart Verbaan (A)	5.5	57.5	29.25	1848	1795	-0.63
16	Eric Alvares (C)	5.5	50.5	23.75	1600	1682	+0.83
17	Shinsaku Okita (B)	5.0	56.0	23.75	1789	1639	-1.48
18	Ton Bodaan (A)	5.0	55.0	23.50	1909	1767	-1.08
19	Hans de Haan (B)	5.0	51.5	21.25	1746	1676	-0.71
20	Gert-Jan Willighagen (A)	5.0	51.0	24.50	1871	1633	-1.73
21	Armin Segger (B)	5.0	48.5	21.00	1652	1550	-0.97
22	Peter Lincewicz (C)	5.0	45.5	19.50	1527	1619	+1.05
23	Martijn Hofstee (B)	5.0	40.5	16.00	1644	1637	-0.06
24	Jan Markus (C)	4.5	51.0	20.25	1450 *	1567	1567
25	Jan Verheijen (B)	4.5	50.5	19.75	1610	1651	+0.53
26	Erik Greve (B)	4.5	45.0	18.00	1625 *	1475	1475
27	Thijs Michels (C)	4.5	44.5	17.00	1453	1548	+0.95
28	Benjamin Boers (C)	4.0	48.5	17.25	1580	1530	-0.67
29	Michael Fluegel (B)	4.0	48.5	15.50	1606	1574	-0.46
30	Zeyd Elouaer (C)	4.0	45.0	15.75	1600	1387	-2.02
31	Ruud van Dijk (D)	4.0	42.5	11.00	1362	1422	+0.36
32	Peter Taanman (C)	4.0	41.0	14.00	1465	1392	-0.43
33	Ishak Zwartenberg (D)	4.0	41.0	13.50	1224	716	-0.68
34	Jian-Li Zhou (D)	3.5	39.0	11.50	1205	1378	+0.84
35	Aad van der Sluijs (D)	3.0	41.5	9.50	1301	1202	-0.80
36	Ivo Grondman (D)	2.5	39.5	8.50	1200 *	612	612
37	Taylor Bresler (D)	2.0	40.0	4.50	1000	559	-0.89
38	René Schuwer (D)	1.5	34.5	4.00	1200 *	0	0

De **laddercompetitie** heeft inmiddels de 20e ronde achter de rug en gaat ook nog vijf avonden door. Er zijn vier ronden gespeeld in de 3e periode die daarmee bijna op de helft is.

Stand na 20 ronden		prt	W	R	V	Score	Wrde	Vwrde	S
1	Hans Segers	0	0	0	0	286,0	80,0	78,0	0
2	Thomas Alvares	0	0	0	0	282,3	79,0	77,0	0
3	Rik Pronk	0	0	0	0	278,7	78,0	76,0	0
4	Bart Verbaan	1	1	0	0	270,0	77,0	75,0	-1
5	Meile Tamminga	1	1	0	0	266,0	76,0	73,0	1
6	André Wagner	2	1	1	0	253,5	75,0	72,0	0
7	William van Zanten	1	1	0	0	247,7	74,0	80,0	-1
8	Wouter Noordkamp	0	0	0	0	237,0	73,0	79,0	0
9	Jian-Li Zhou	1	1	0	0	217,0	72,0	63,0	1
10	Armin Segger	1	1	0	0	214,7	71,0	74,0	-1
11	Benjamin Boers	2	1	0	1	213,3	70,0	70,0	-2
12	Michael Fluegel	1	0	1	0	201,7	69,0	71,0	-1
13	Olav van Leeuwen	0	0	0	0	198,0	68,0	66,0	0
14	Evert Baak	0	0	0	0	195,0	67,0	65,0	0
15	Hans de Haan	1	0	1	0	190,7	66,0	68,0	1
16	Karl Baak	0	0	0	0	186,0	65,0	62,0	0
17	Ben Spierings	0	0	0	0	184,0	64,0	69,0	0
18	Jan Verheijen	2	0	1	1	183,3	63,0	64,0	-2
19	Martijn Hofstee	1	0	0	1	183,0	62,0	61,0	1
20	Ton Bodaan	0	0	0	0	180,0	61,0	60,0	0
21	Jesper Kool	0	0	0	0	178,7	60,0	67,0	0
22	Jan Markus	0	0	0	0	174,0	59,0	58,0	0
23	Hubert Schoen	0	0	0	0	168,0	58,0	56,0	0
24	Taylor Bresler	0	0	0	0	165,0	57,0	55,0	0
25	Aad van der Sluijs	2	1	0	1	162,7	56,0	47,0	0
26	Jaco Arkesteijn	1	1	0	0	162,3	55,0	59,0	1
27	Gert Jan Willighagen	0	0	0	0	152,0	54,0	57,0	0
28	Zeyd Elouar	0	0	0	0	138,7	53,0	52,0	0
29	Robin van Leeuwen	0	0	0	0	130,7	52,0	49,0	0
30	Ishak Zwartenberg	1	0	0	1	123,7	51,0	53,0	-1
31	Eric Alvares	0	0	0	0	122,7	50,0	46,0	0
32	Peter Lincewicz	0	0	0	0	119,0	49,0	51,0	0
33	Ivo Grondman	0	0	0	0	117,3	48,0	44,0	0
34	Peter Taanman	2	0	0	2	116,7	47,0	50,0	2
35	Ruud van Dijk	0	0	0	0	112,0	46,0	48,0	0
36	Thijs Michels	1	0	0	1	112,0	45,0	42,0	1
37	Bart van den Bosse	0	0	0	0	108,0	44,0	54,0	0
38	Shinsaku Okita	1	0	0	1	105,0	43,0	45,0	1
39	Erik Greve	0	0	0	0	82,0	42,0	41,0	0
40	Piet Sikkes	0	0	0	0	71,7	41,0	43,0	0
41	Frans Coers	0	0	0	0	40,0	40,0	40,0	0
42	René Schuwer	0	0	0	0	39,0	39,0	39,0	0

Standen externe competitie

Terwijl de winter meer op herfst leek en inmiddels de eerste lenteachtige dagen voorbij komen, staat het er voor onze teams zowel landelijk als regionaal steeds beter voor. Vier zijn er op dit moment al veilig, de beide eerste teams zo goed als en één heeft kansen om (opnieuw) kampioen te worden en als dank een nieuwe schaakklok voor de club te verdienen.

Voor het eerste KNSB-team werpt vooral de wedstrijd tegen het eerste van Woerden zijn schaduw vooruit en dat kon flink getemperd worden door te winnen tegen HSG 1, in vervlogen tijden nog landskampioen, maar al jaren uit de hoogste regionen verdwenen. Kort voor het verschijnen van dit clubblad kwam de opluchting: SHTV K1 ging op pad naar het Gooi en keerde huiswaarts met een klinkende overwinning. Dat bracht het team naar de derde plaats in de rangschikking, wat de kans op een van de slechtste scores voor de nummers 7 een stuk kleiner heeft gemaakt. Omdat ook de nummers 8 in de 3e klasse degraderen en het verschil met de achtervolgers klein is, blijft het spannend en de voorlaatste ronde gaat hopelijk meer duidelijk maken.

KNSB klasse 3E

SHTV 1 - Amersfoort 2	4 - 4
Paul Keres 3 - SHTV 1	6 - 2
SHTV 1 - Oud Zuylen Utrecht 1	4 - 4
Zukertort Amstelveen 2 - SHTV 1	3½ - 4½
SHTV 1 - HMC Den Bosch 2	5 - 3
Almere 1 - SHTV 1	5 - 3
HSG 1 - SHTV 1	2½ - 5½
SHTV 1 - Woerden 1	
Caissa 2 - SHTV 1	

Woerden 1	7	13	39
Paul Keres 3	7	12	35
SHTV 1	**7**	**8**	**28**
Oud Zuylen Utrecht 1	7	7	27
Almere 1	7	7	26
Caissa 2	7	6	31½
Zukertort Amstelveen 2	7	6	29½
HMC Den Bosch 2	7	6	25½
HSG 1	7	4	23½
Amersfoort 2	7	1	15

Het tweede KNSB-team kon opgelucht ademhalen, want met alleen nog een thuis-wedstrijd op 23 maart in het verschiet heeft het achttal de veilige haven bereikt en is zeker van ten minste een zesde plaats en dat is precies voldoende in het vooruitzicht dat de nummers 7 en 8 degraderen.

KNSB klasse 5I

Sliedrecht 3 - SHTV 2	4½ - 3½

SHTV 2 - Erasmus 2	3 - 5
Schaakhuis 2 - SHTV 2	2½ - 5½
SHTV 2 - DSC Delft 4	4 - 4
CSV 2 - SHTV 2	1½ - 6½
DD 3 - SHTV 2	4 - 4
SHTV 2 - Schaakmat Westland 2	

Sliedrecht 3	6	9	29
Schaakmat Westland 2	6	9	25
Erasmus 2	6	8	27
DD 3	6	7	24
SHTV 2	**6**	**6**	**26½**
CSV 2	6	6	21½
DSC Delft 4	6	2	20½
Schaakhuis 2	6	1	18½

Team K3 kon al niet degraderen om de eenvoudige reden dat ze in de laagste klasse van de KNSB-competitie uitkomen. Dat kan in de toekomst altijd nog veranderen, want men wil in Utrecht (voor wie het gemist heeft: de landelijke bond is verhuisd) heel graag meer klassen toevoegen. Dat zou voor ons landelijke derde team sowieso geen probleem opleveren, want net als het eerste staan ze op een hoge plaats. Ook dit team rondt het seizoen af op 23 maart in onze eigen Bosbeskapel.

KNSB klasse 6G

DSC Delft 5 - SHTV 3	3½ - 4½
SHTV 3 - DSC Delft 6	6½ - 1½
Promotie 3 - SHTV 3	0 - 8
SHTV 3 - Rijswijk 2	3½ - 4½
Voorschoten 3 - SHTV 3	5 - 3
DD 4 - SHTV 3	3 - 5
SHTV 3 - Botwinnik 3	

Voorschoten 3	6	12	36
DSC Delft 5	6	10	35½
SHTV 3	**6**	**8**	**30½**
Rijswijk 2	6	8	28
DD 4	6	4	24
DSC Delft 6	6	4	16½
Botwinnik 3	6	2	12½
Promotie 3	6	0	9

HSB-competitie

Het eerste HSB-team zag kort voor het verschijnen van dit nummer kans om opnieuw het sterke Botwinnik 1 te verslaan en niet zo zuinig ook. Evenals vorig seizoen, toen in de gezamenlijke slotronde, wist het zich het vege lijf te redden, al zal de laatste match tegen DSC 2 minstens een gelijkspel moeten opleveren om zeker te zijn van handhaving. Daar staat tegenover dat Botwinnik 1 nog moet spelen tegen de toppers van Schaakmat Westland 1 die ongetwijfeld een laatste poging zullen wagen in de hoop dat DSC 1

struikelt tegen Promotie 1 en anders toch minstens voor de eer willen winnen. In theorie kan het dus nog fout gaan, maar de druk is in elk geval een heel klein beetje van de ketel.

HSB hoofdklasse

SHTV 1 - Schaakmat Westland 1	1½ - 6½
DSC 1 - SHTV 1	6½ - 1½
SHTV 1 - Schaakhuis 1	5 - 3
Rijswijk 1 - SHTV 1	6½ - 1½
SHTV 1 - Promotie 1	4 - 4
Botwinnik 1 - SHTV 1	2½ - 5½
DSC 2 - SHTV 1	

DSC 1	5	10	29½
Schaakmat Westland 1	5	8	25½
Promotie 1	6	7	23½
Rijswijk 1	5	6	22½
SHTV 1	**6**	**5**	**19**
Botwinnik 1	6	4	22
DSC 2	6	4	19½
Schaakhuis 1	5	0	9½

Het tweede HSB-team had al niet zo veel zorgen meer en zelfs na het verlies op schrikkeldag tegen Promotie 2 hoeft het zich geen zorgen meer te maken. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat de twee hekkensluiters in de groep plotseling alles gaan winnen. Dat kan ook niet, want DD 3 heeft inmiddels te veel achterstand op onze mannen en staat op de rand van degraderen.

HSB klasse 1A

DD 1 - SHTV 2	6 - 2
SHTV 2 - DSC 4	5 - 3
SHTV 2 - DD 3	6½ - 1½
Schaakmat Westland 2 - SHTV 2	0 - 8
SHTV 2 - Promotie 2	3½ - 4½
Rijswijk 2 - SHTV 2	
SHTV 2 - Voorburg 1	

DD 1	5	10	34
Promotie 2	5	8	21½
Voorburg 1	5	8	21½
SHTV 2	**5**	**6**	**25**
Rijswijk 2	5	4	19
DSC 4	5	2	18
Schaakmat Westland 2	5	2	10½
DD 3	5	0	10½

Het derde HSB-team is in strijd met Rijswijk 3 om het kampioenschap, maar heeft op dit moment wel vier bordpunten meer. Er rest nog een wedstrijd tegen het achtste team van DSC, maar dat wil niet zeggen dat het een makkie gaat worden. Theorie en praktijk liggen soms ver uit elkaar en opletten blijft de boodschap, want er zal gewonnen moeten

worden. Rijswijk 3 heeft een relatief eenvoudige match tegen Scheve Toren 2, maar ons team kan ook verrast worden door DSC 8. Dit seizoen hebben ze al een paar keer sterke reserves kunnen inzetten en dat kan alles ondersteboven schoppen. De degradant is al vrijwel zeker: Haeghe Ooievaar 2 zal tegen DSC 6 waarschijnlijk niet voldoende tegengas kunnen geven.

HSB klasse 2A

Scheve Toren 2 - SHTV 3	0 - 8
SHTV 3 - Rijswijk 3	3½ - 4½
SHTV 3 - DSC 6	5½ - 2½
Lierse 1 - SHTV 3	3 - 5
SHTV 3 - Botwinnik 3	5 - 3
Haeghe Ooievaar 2 - SHTV 3	2 - 6
SHTV 3 - DSC 8	

SHTV 3	**6**	**10**	**33**
Rijswijk 3	6	10	29
DSC 6	6	6	26
Lierse 1	6	6	24
Botwinnik 3	6	5	22
Scheve Toren 2	6	5	20½
DSC 8	6	4	21½
Haeghe Ooievaar 2	6	2	16

We kunnen dus met een optimistische blik naar de toekomst kijken. Als het volgende nummer van *Samengevat* verschijnt, zijn de competities afgerond en hopelijk vieren we dan zes succesvolle teams en wie weet, een nieuwe kampioen.

Jeugdschaakagenda

Maart 2024

za	16	Jeugdclubkampioenschap cat. ABD (Delft)
do	28	GEEN CLUBAVOND
vr	29	NK E individueel (Tilburg)

April 2024

za	6	Grand Prix 5; dubbeltoernooi (Haeghe Ooievaar)
zo	14	Persoonlijk kampioenschap cat. FGH (Delft)

Mei 2024

za	4	Grand Prix 6; dubbeltoernooi (Delft)
do	9	GEEN CLUBAVOND
do 9 - za	11	NK D individueel (Rijswijk)

Beter schaken

Bart Verbaan

Ik heb het al veel vaker gezegd, maar ik zeg het gewoon nog een keer: als ik een training voor de jeugd voorbereid, kom ik soms hele leuke stellingen tegen. Nu drie in de vorm van opgaven. De oplossingen staan elders in dit clubblad.

Stelling 1. Zwart aan zet, hoe wint hij materiaal?

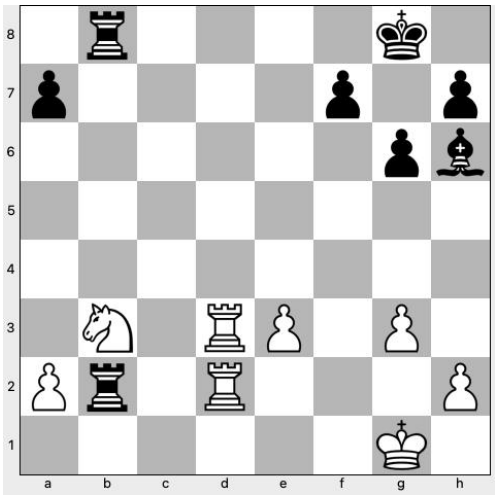

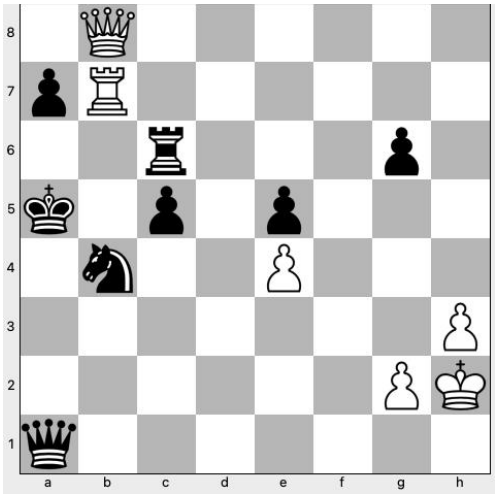

Stelling 2. Wit aan zet, hoe wint hij materiaal?

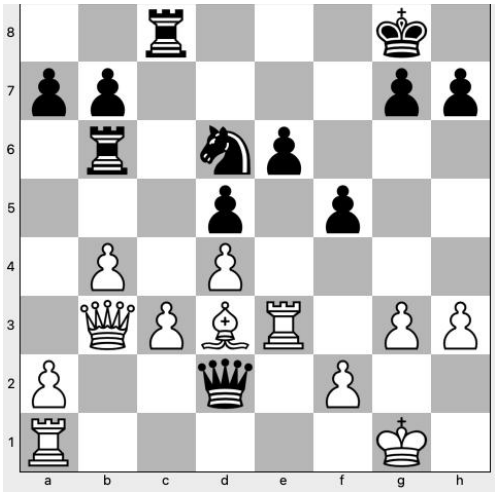

Stelling 3. Wit is aan zet en wil graag de zwarte dame vangen, daarvoor moet eerst de loper van de 3e rij. Wat is daarvoor de beste zet 1. Lc2 of 1. Le2? Beredeneer ook waarom dat zo is.

Ratinglijst maart

Middenin het lopende seizoen kwam het nieuws dat de FIDE een correctie heeft doorgevoerd voor de lagere ratings. Volgens de formuler 0,6*oude rating + 800 hebben alle spelers met een rating tussen 1000 en 2000 er punten bij gekregen. Spelers met een rating onder de 1000 krijgen er 400 bij. De KNSB heeft besloten om dit ook door te voeren voor de nationale ratings en wel ingaande 1 maart. De onderstaande lijst heeft dan ook een groot verschil met de vorige. Luka Wink is de enige van onze club die daadwerkelijk de sprong van 58 punten op eigen kracht heeft geboekt. Alle anderen hebben een niet nader gespecificeerde winst gekregen bovenop wat er in de lijst tussen haakjes staat. Er valt daarom weinig te zeggen over de exacte winst- en verliescijfers.

Of de aanpassing nuttig is, zal moeten blijken. De speelsterkte van een schaker wordt niet ineens relatief groter als er een kleiner ratingverschil is met anderen. Het is ook niet bekend of de K-factor lager is geworden om grotere sprongen te voorkomen.

In onderstaande lijst staan tussen haakjes de wijzigingen sinds de lijst van januari die voor de gelegenheid omgezet is naar de nieuwe situatie.

Twan van der Togt	2080	(+2)	Meile Tamminga	1833	(-36)
Luka Wink	2073	(+58)	Maarten van der Vegt	1823	(-10)
Eduard van Dijk	2036	(+14)	André Wagner	1802	(-)
Daniël van Loenen	2001	(-14)	Ben Spierings	1802	(+4)
Tobias Li(-Behn	2000	(+6)	Piet Sikkes	1800	(+17)
Wouter Noordkamp	1988	(-7)	Jan Verheijen	1800	(+24)
Sander Pauw	1984	(-2)	Martijn Hofstee	1790	(-4)
Hubert Schoen	1981	(+35)	Armin Segger	1784	(-)
Maarten Stolte	1977	(-28)	Erik Greve	1770	(+33)
Peter Vorstermans	1956	(+2)	Benjamin Boers	1764	(-15)
Hans Segers	1939	(+6)	Dhanesh Bajnath	1760	(+17)
Thomas Alvares	1938	(+9)	Michael Fluegel	1734	(-5)
Olav van Leeuwen	1923	(+9)	Peter Lincewicz	1728	(-1)
Ton Bodaan	1917	(-)	Eric Alvares	1719	(-21)
Rik Pronk	1913	(-5)	Frans Coers	1705	(-2)
Robin van Leeuwen	1910	(+53)	Nao Okita	1704	(+32)
Jesper Kool	1900	(+39)	Danny Lindhout	1702	(+4)
Karl Baak	1899	(+20)	Thijs Michels	1697	(+17)
Evert Baak	1887	(+2)	Zeyd Elouaer	1683	(-20)
William van Zanten	1882	(+3)	Peter Taanman	1679	(-)
Bart van den Bosse	1877	(+22)	Rob Dijkstra	1663	(-)
Bart Verbaan	1876	(-10)	Ruud van Dijk	1607	(+17)
Gert(-Jan Willighagen	1870	(-9)	Aad van der Sluijs	1557	(+3)
Theo Bovenlander	1859	(+6)	Jian(-Li Zhou	1551	(+33)
Hans de Haan	1836	(-16)	Ishak Zwartenberg	1531	(-5)
Ed Olvers	1835	(+6)	Wim Vermeulen	1466	(-)
Shinsaku Okita	1833	(-52)			

Slechter schaken

Bart Verbaan

Vroeger had ik het idee dat ik een beetje kon schaken, tegenwoordig twijfel ik er steeds meer aan als ik het niveau van mijn partijen zie.
Omdat leedvermaak de leukste vorm van vermaak is, laat ik u even "meegenieten" van een aantal van die momenten.

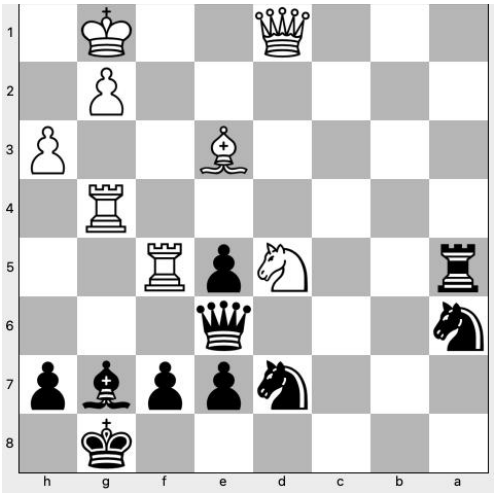

Het diagram hiernaast komt uit de partij tegen William van Zanten (die wit had). Het was een spannende partij waarin ik een kwaliteit offerde voor 2 pionnen en spel.
Hiernaast staat de stelling na zet 27 van wit. Ieder weldenkend en minder weldenkend mens had hier zonder na te denken met de toren op d5 geslagen en de partij gewonnen. Op de een of andere wonderlijke manier was ik bang voor een mataanval en besloot tot de vreemde zet **27. … Pf8** Hier miste William de winst die met Lh6 toch wel voor de hand lag. Het ging als volgt verder: **28. Tfg5 Pg6 29. Pc7 Dd6 30. Dxd6 exd6 31. Pe8 Td5?** (Kf8 is beter) **32. Ta4 Kf8??** en hier geef ik gewoon een stuk weg en sta een toren achter. Hopeloos.

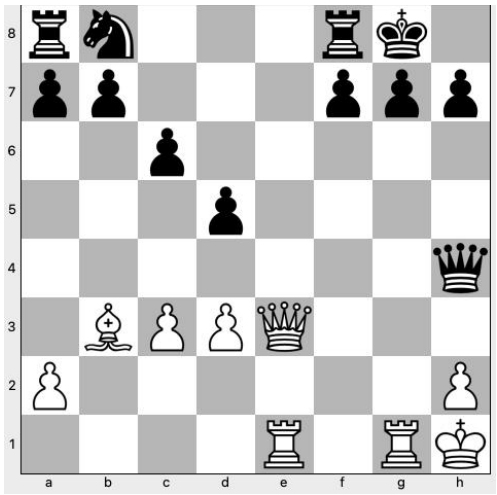

Dan de partij tegen Wouter Noordkamp. Alweer een spannende pot, alleen eentje waarin ik wat minder had voor de drie (!) pionnen die ik er ingestoken had. Wouter deed het niet heel handig en na de 21e zet van zwart was de volgende stelling ontstaan. Wit kan hier zelfs voordeel krijgen door Txg7†, Er kan volgen: Kxg7 De5† f6 De7† Tf7 Tg1† en zwart moet nu wel Dg5 doen en wit staat veel beter. Wit miste deze kans en speelde Tef1 en na een aantal avonturen was de volgende stelling ontstaan (zie volgende bladzijde) na de 34e zet van zwart.

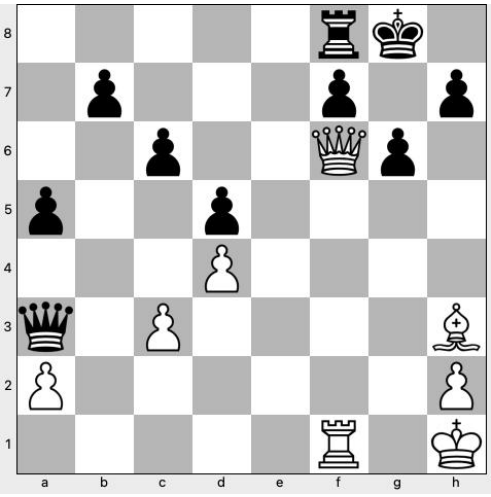

Voor wie goed naar bovenstaande stelling kijkt, ziet waarschijnlijk het winstplan wel. De zet Ld7 dringt zich op, om op de volgende zet naar e8 te gaan. Zwart heeft geen verdediging tegen de dreigingen die er dan tegen de zwarte koning ontstaan en het loopt spoedig mat.
Het zal, in deze rubriek, geen verbazing wekken dat ik dit niet zag, maar wit staat zo goed, dat kan toch niet meer mis gaan? Nou, kijk maar mee.
De partij ging als volgt verder.
35. Tf3 Dc1† 36. Lf1 Db1 37. h4 h5 38. Tg3 Te8 39. Tf3 Tf8 40. Kh2 Dxa2† 41. Kh3 Db1 42. Ld3 Dh1† 43. Kg3 Dg1† 44. Kf4? Tot nu toe heb ik maar geen vraagtekens gegeven bij de witte zetten, maar nu gaat het definitief mis, wit had zetherhaling moeten nemen. **44. … Dg4†** (overigens is Te8 beter, wit loopt mat of verliest have en goed. **45. Ke5** (Ke3 is beter) **45. …Te8† 46. Kd6 Te6†** en na nog wat nutteloze zetten gaf wit op.

In eerste instantie zou je zeggen twee keer verliezen van sterke tegenstanders is geen schande, maar als je dan de manier waarop ziet, dan wordt het allemaal toch een beetje sombertjes.
Als er iemand is die mij een manier aan de hand kan doen hoe ik een en ander kan verbeteren, ik houd mij aanbevolen.

Oplossingen *Beter schaken*

Stelling 1: 1. …T8xb3 2. axb3 Txd2 3. Txd2 Lxe3† en op de volgende zet Lxd2 en zwart staat een stuk voor.

Stelling 2: 1. Tb5 Ka4 2. Txb4† cxb4 3. Dxa7† met damewinst. Leuk dat extra stapje, direct Txb4 werkt niet zoals makkelijk te zien is.

Stelling 3: Le2 is de juiste keuze.
Op 1. Lc2 volgt 1. …Tbc6 2. Td1 Dxe3 3. fxe3 Txc3 met dubbele aanval op dame en loper. Met een toren en een stuk voor een dame leeft zwart nog.
Na 1. Le2 is 1. …Tbc6 minder krachtig. Na 2. Td1 Dxe3 3. fxe3 Txc3 volgt 4. Da4 en wit behoudt zijn stuk. 1. …Pe4 lijkt wat beter, maar na 2. Td1 Txc3 3. Da4 dreigt er mat op e8 en de zwarte dame staat nog steeds aangevallen.

Haagse rapidcyclus (1)

Op 24 februari werd de nieuwe cyclus afgetrapt bij HSV. Een flinke (jeugdige) afvaardiging uit Delft zorgde mede voor een heel goede opkomst en men kwam zelfs van buiten de provincie. Het loont duidelijk dat vermelding op schaakkalender.nl nuttig is.

		rat.	ptn	w.p.	SB
1.	Arjan Drenthen (DSC)	1873	6.5	31.5	29.00
2.	Jesús Jara (Oss)	1813	6.0	32.5	26.00
3.	Kanako Kinoshita (S'huis)	1684	5.5	27.0	20.50
4.	Quinten Lee (S'huis)	1579	5.0	34.5	24.00
5.	Diego Velasquez Hernandez (-)	1800	5.0	29.5	18.50
6.	Jie-Ren Tjin a Lien (KNSB)	1723	5.0	27.0	15.50
7.	Jeffrey Hofland (S'mat W)	1612	5.0	26.0	15.50
8.	Maurits Bons (HO)	1634	4.5	28.0	13.50
9.	Jaap van den Berg (Prom)	1685	4.5	27.5	15.00
10.	Hans Segers (SHTV)	1883	4.5	25.0	14.25
11.	Lothar van der Sluijs (DD)	1788	4.5	24.5	14.75
12.	Léon Mau-Asam (DSC)	1047	4.0	31.0	15.00
13.	Paul Koks (DD)	1448	4.0	30.0	13.50
14.	André Wagner (SHTV)	1670	4.0	27.0	13.00
15.	Jan van der Meer (HO)	1527	4.0	25.0	11.00
16.	Lina El Khaddari (DSC)	1537	4.0	24.5	12.00
17.	Evert Roeleveld (HSV)	1622	4.0	24.5	9.50
18.	Willem de Koster (DSC)	1649	4.0	23.0	11.25
19.	Bert Corneth (HSV)	1854	3.5	29.5	13.50
20.	Enzo Garay (DD)	1382	3.5	27.0	10.75
21.	Lex van der Lubbe (HSV)	1708	3.5	24.5	11.75
22.	Ike Tjin a Lien (KNSB)	1648	3.5	23.0	7.25
23.	Hans de Haan (HSV)	1753	3.5	20.5	9.25
24.	Abel Drenthen (DSC)	1341	3.0	26.5	9.50
25.	Sjaak van As (HSV)	1499	3.0	22.5	6.75
26..	Bob Ameling (Botw)	1664	3.0	21.5	5.50
27.	Charlie Ronald Hylarides (DSC)	1290	3.0	21.5	5.50
28.	Ed Eveleens (DSC)	1686	3.0	20.5	6.50
29.	Sandra van den Berg (Lierse)	1543	3.0	19.5	4.00
30.	Simon Vleugels (-)	1500	2.5	26.5	8.50
31.	Selahattin Ciftci (HSV)	1293	2.5	20.0	3.75
32.	Simon Scheper (KNSB)	690	2.5	18.0	2.00
33.	Barend Lavrijsen (-)	1261	2.5	17.0	3.75
34.	Henk Scheper (-)	1000	2.0	23.0	4.50
35.	Dairkhan Kokush (DD)	1400	2.0	23.0	4.00
36.	Ruud van Dijk (HO)	1316	2.0	20.5	3.50
37.	Anders Ullnaess (HSV)	1500	2.0	20.5	2.50
38.	Gowtham Bhairapaneni (KNSB)	859	1.5	20.5	3.50
39.	Brandon Chung (KNSB)	497	1.5	20.0	3.75
40.	Ava Drenthen (-)	750	0.0	19.0	0.00

Toets uw vaardigheid in het tijdig vrijmaken van een verdediger

William van Zanten

Dit is alweer deel 3 in de serie: Maak verdediger tijdig vrij. Dat is de manoeuvre waarin twee stukken op een bijzondere manier samenwerken. Eén stuk wil elders een functie gaan vervullen (bv. gaan aanvallen), alleen zou zijn onmiddellijke vertrek verdedigend een gat laten vallen. Om dat gat te vullen meldt zich een ander stuk om de defensieve functie over te nemen. Dankzij de ingeschoven vervanger komt het eerste stuk beschikbaar voor andere doelen.

In onderstaande 24 stellingen kunt u steeds een stuk beschikbaar maken voor nieuwe doelen, door eerst zijn huidige verdedigende taak aan een collega over te dragen. Hopelijk vindt u binnenkort in uw eigen partijen gelegenheid om deze manoeuvre toe te passen.
We hebben geput uit moderne bronnen (incl. Tata Steel 2024), en uit klassiekers, zo komen diverse stellingen uit *THE RUSSIAN ENDGAME HANDBOOK* van Ilya Rabinovich (1938).

Succes bij het oplossen!
[De oplossingen staan op pagina 24-25 - red.]

(1) Firouzja - Abdusattorov 2024

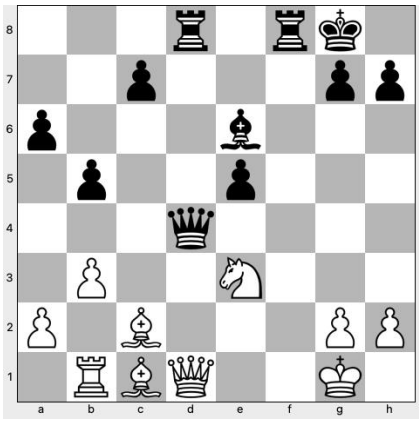

Wit zou graag zonder te offeren Lb2 spelen. Hoe bereidt u dit voor?

(2) Timman - Bronstein 1975

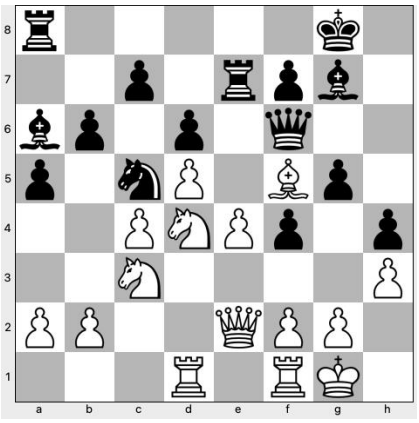

Wit zou graag zonder te offeren Dg4 spelen. Hoe bereidt u dit voor?

(3) Vera - Andersson 1985

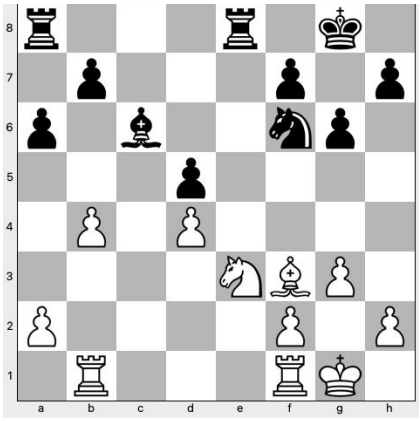

Zwart zou graag (één van) zijn lichte stukken anders inzetten. Hoe bereidt u dit voor?

(4) Kramnik - Ivanchuk 1996

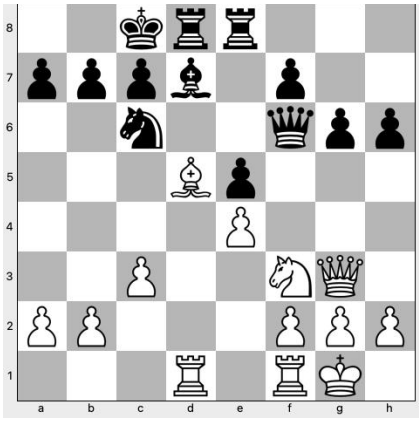

Zwart zou graag Df6-f4 spelen, maar meteen Df4 heeft een bezwaar (Dxf4.exf4 Lxf7).
Hoe bereidt zwart Df4 voor?

(5) Knaak - Geller 1982

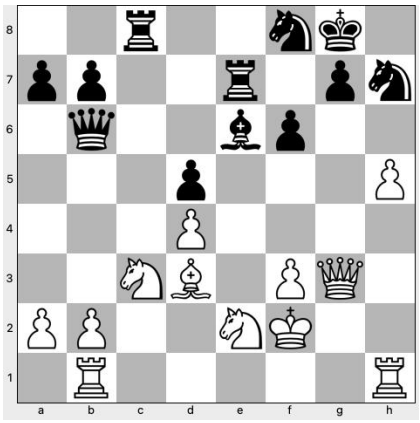

Wit zou graag zijn pion op b2 handhaven, én Tb1 verplaatsen. Hoe bereidt wit dat voor?

(6) Botvinnik - Thomas 1936

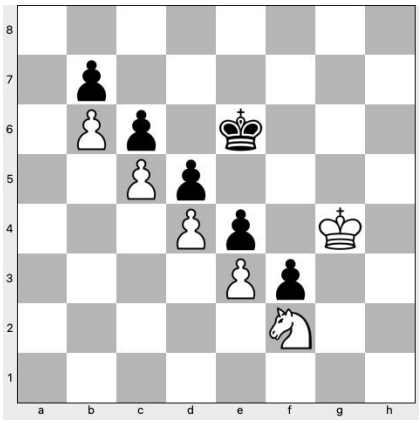

Hoe bereidt wit de activering van Pf2 voor?

(7) Alekhine - Treybal 1925

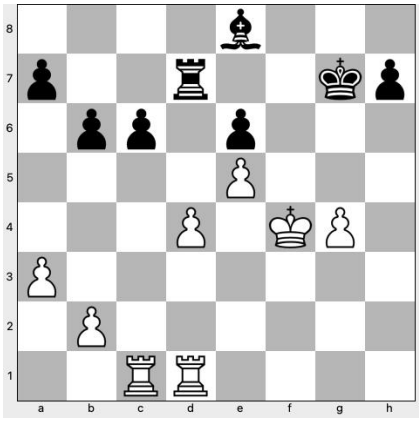

Wit zou graag met Td1 naar een andere lijn spelen, zonder materiaal te verliezen.

(8) Bogatyrchuk - Vygodchikov 1923

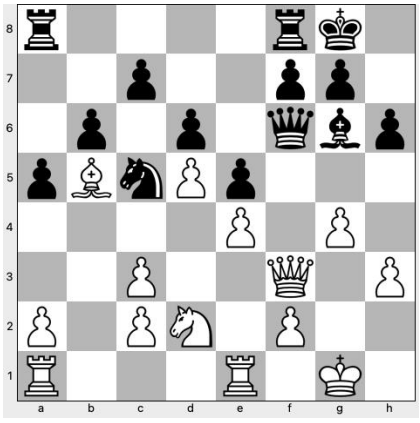

Pd2 wacht op bevrijding …

(9) Bogoljubov - Reti 1925

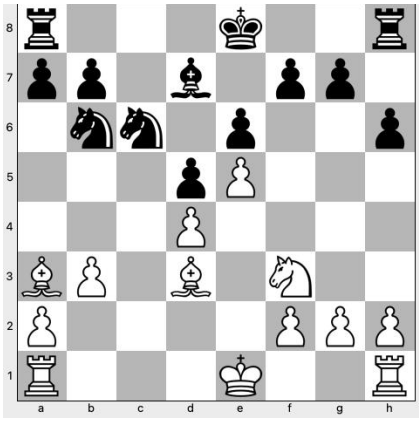

Pf3 wacht op bevrijding …

(10) Eindspelstudie

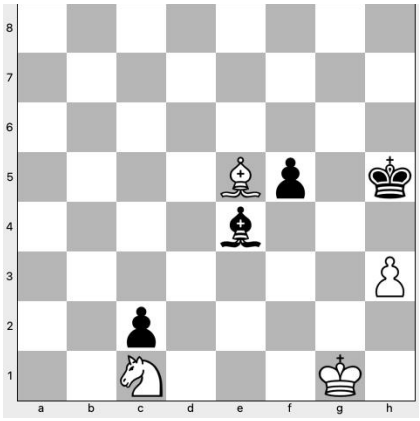

De witte koning moet een oogje houden op zijn zwakke (maar uiteindelijke winnende) h-pion. Kunt u een schema ontwerpen waarmee wit zijn koning bevrijdt van die taak, door die over te geven aan P en pion?

(11) Smyslov - Makogonov

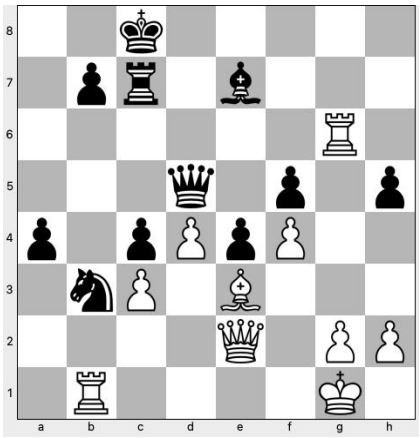

Smyslov wijst erop dat de witte dame nu niet (meteen) naar de koningsvleugel kan, dan volgt a3 en a2.
Hoe bevrijdt wit zijn dame van de defensieve taak: stoppen vrije a-pion?

(12) Smyslov - Botvinnik 1957 m/20

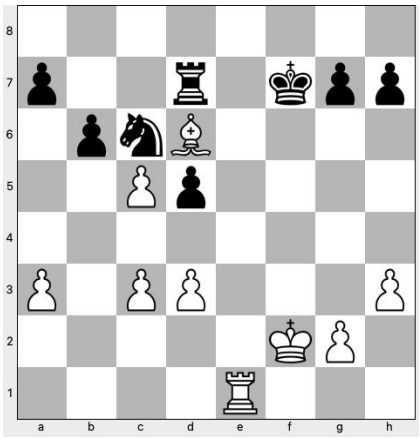

Met welke manoeuvre bevrijdt wit zijn loper op d6?

(13) Gligoric - Kotov 1953

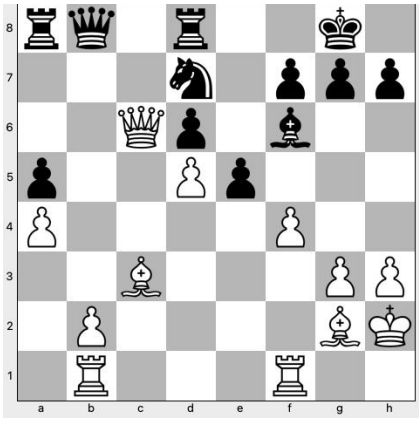

Meteen Tc8 zou falen op Dxd7

(14) Durao - Tal 1960

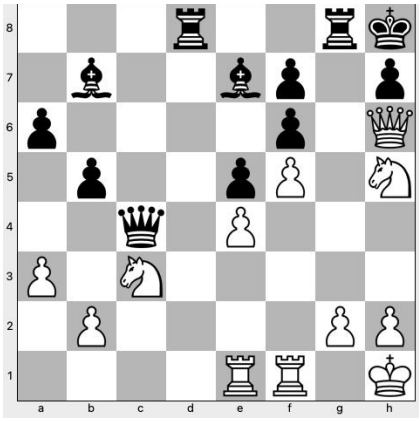

Meteen 23. ...Lf8 zou falen op Dxf6†

(15) Wirig - Real, Bundesliga 2021-22

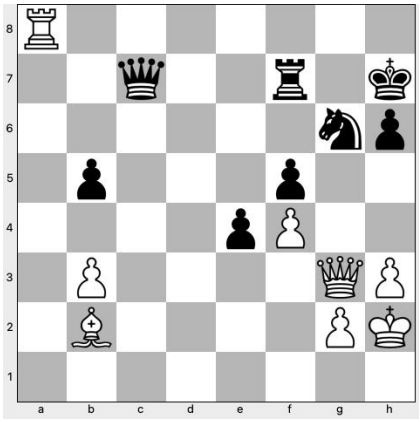

Zwart ziet aankomen dat 46. Tg8! hem zou dwingen tot Kxg8; alleen laat de koning dan Pg6 in de steek - wie kan die eerste verdedigende taak op voorhand van hem overnemen?

(16) Gulko - Smirin 2005

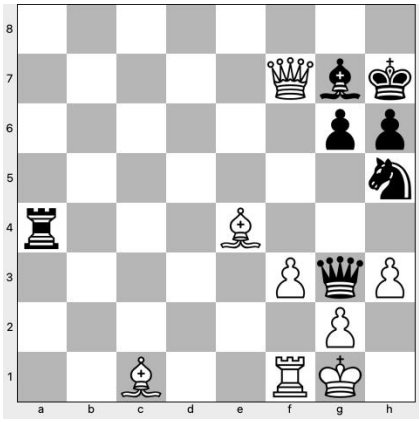

Zwart zou graag zijn dame bevrijden van haar defensieve taak.
Hoe bereikt u dit?

(17) Spassky - Geller 1968 m/6

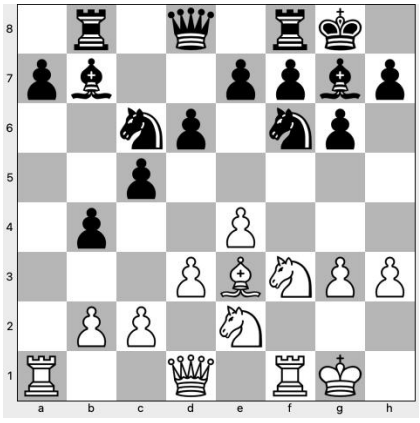

Wit zou t.z.t. graag Dd1-e1-h4 spelen. Dit vergt meer voorbereiding dan g3-g4
Hoe zou u beginnen?

(18) Botvinnik - Unzicker 1961

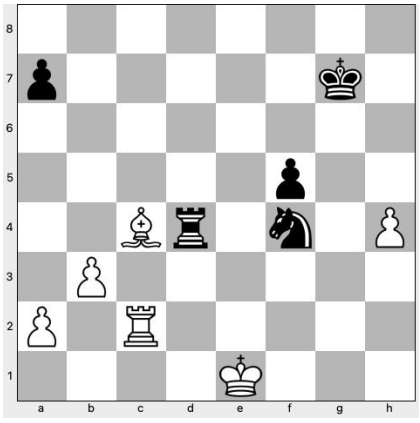

De witte toren verhindert de paardvork - nuttig, maar minder efficiënt. Ziet u een voordeliger aanpak?

(19) Hodgson - Hillarp Persson 1996

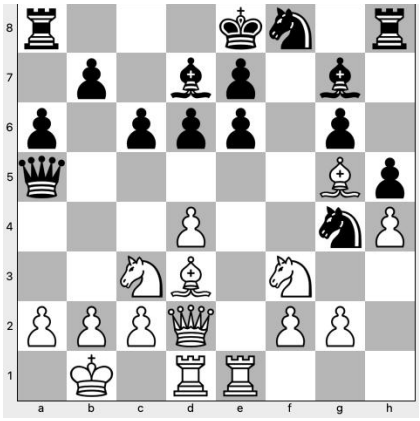

Zwart zou graag 0-0-0 spelen zonder pion e7 te verliezen. Welke meerzettige manoeuvre bereidt dat voor?

(20) Rauzer - Botvinnik 1933

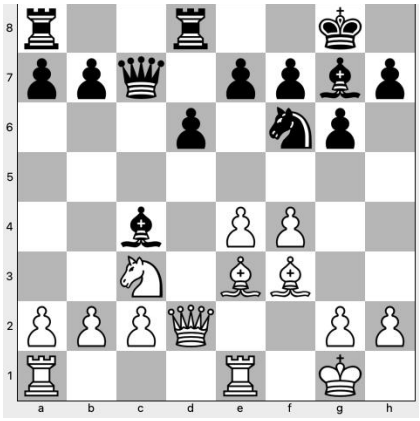

Wit wil na Tac8 zijn Paard kunnen spelen, zonder op c2 een pion te verliezen. Hoe lukt hem dat?

(21) Botvinnik - Boleslavsky 1941

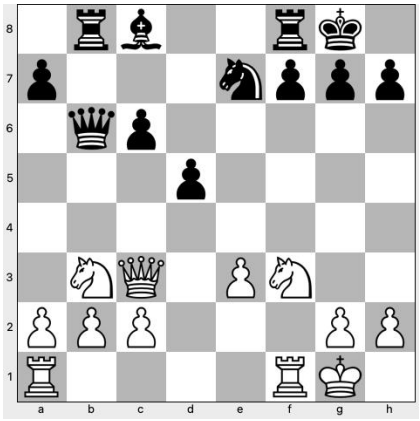

Wit zou graag sterk veld c5 bezetten zonder pion b2 kwijt te raken.
Hoe zou u dat doen?

(22) Karpov - Spassky 1974

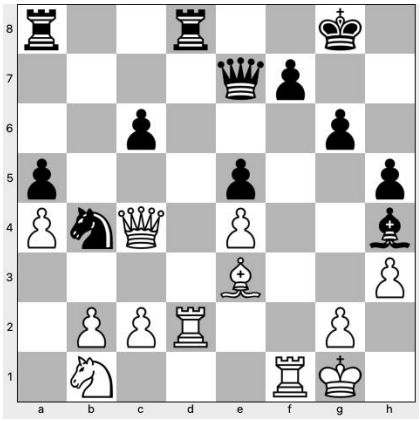

Zwart wil op c3 met zijn paard naar a6 kunnen zonder pion c6 te verliezen.
Bereid dit voor.

(23) Schmidt - Knczynski 1988

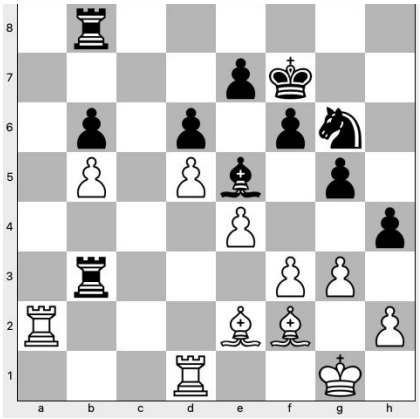

Zwart zag aankomen dat Tb8 nuttiger werk kan doen dan b6 dekken. Hoe maakt hij die toren vrij?

(24) Karpov - Andersson 1969

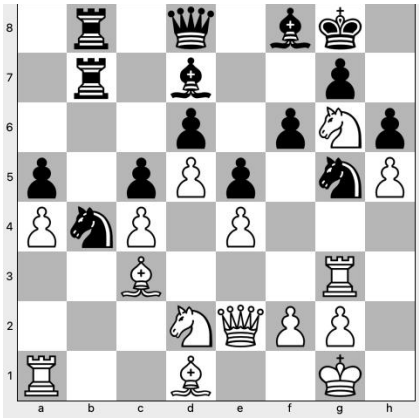

De2 en Pd2 dekken e4 …

Schaakagenda

Maart 2024

di	12	Rijswijk H2 - SHTV H2
do	14	11e ronde interne competitie / 21e ronde laddercompetitie
do	21	inhaalavond / 22e ronde laddercompetitie
za	23	SHTV K1 - Woerden K1
		SHTV K2 - Schaakmat Westland K2
		SHTV K3 - Botwinnik K3
do	28	GEEN CLUBAVOND

April 2024

do	4	11e ronde interne competitie / 23e ronde laddercompetitie
do	11	inhaalavond / 24e ronde laddercompetitie
za	13	55e Pomartoernooi (Haagse Rapidcyclus 2)
wo	17	SHTV H2 - Voorburg H1
do	18	11e ronde interne competitie / 25e ronde laddercompetitie
za	20	Caissa K2 - SHTV K1
wo	24	DSC H2 - SHTV H1
		SHTV H3 - DSC H8
do	25	Rapidkampioenschap; ronde 1-3
za	27	Koningsdagtoernooi (Voorschoten)

Mei 2024

do	2	Rapidkampioenschap; ronde 4-6
za	4	30e DD open rapidkampioenschap (Haagse Rapidcyclus 3)
do	9	GEEN CLUBAVOND
do	16	Rapidkampioenschap; ronde 7-9

Aankomende evenementen:

Prinsenstadtoernooi	vr 29 t/m zo 31 maart 2024
49e Open kampioenschap van Utrecht	vr 10 t/m zo 12 mei 2024
9e Open kampioenschap van SHTV	do 23 mei t/m 4 juli 2024

Antwoorden Extra dekken deel 3 Toets

(1) Met **De2**, Pe3 dekkend, bereidt wit Lb2 voor. Ook De1 is wel gespeeld.

(2) Simpel: **b3** neemt de verdedigende taak van de dame over.

(3) Pion d5 extra dekken kan op 2 manieren; met de K is het meest efficiënt: Kg8-f8-e7-d6.

(4) De zwarte toren bevrijdt met ...**Te7** de dame van de taak, pion f7 te dekken.

(5) Met Ld3-c2-b3 bevrijdt wit zijn toren, ditmaal door tussenplaatsen i.p.v. dekken

(6) **Kg3**: Freeing the knight, aldus Rabinovich, *THE RUSSIAN ENDGAME HANDBOOK*. U herinnert zich dat ook Karpov deze formule hanteert, wellicht overgenomen uit deze eindspel-bijbel. Overigens neemt het paard na enkele zetten de vrijpion bewakende taak weer over - vanuit f5. Daarna kan de koning naar voren, en wordt de zwarte koning naar a8 gedwongen. Dan brengt Zugzwang zwart tot f3-f2 met beslissend nadeel.

(7) Niets is natuurlijker dan **Ke3**. Rabinovich: Freeing up the rook on d1. 1-0 in 54

(8) Rabinovich: **Dxf6 gxf6 f3** freeing the d2 knight. Dat Lg6 blijft ingemetseld is een bonus.

(9) **17. Ke2**; Rabinovich: "The best square for the king is e3: from there, he will protect the d4-pawn, while at the same time staying protected from attack and freeing up the f3-knight."

(10) Aagaard schetst de winstweg zo: "Get the pawn to h4 and the knight to f4; together these form a barrier against the black king. Then the white king will be free. Meanwhile the white bishop will eye the c-pawn, and Black will not be able to do anything constructive on the light squares."

(11) **44. Tb2!** Nu neemt de toren de defensieve taak van de dame over, zodat zij vrij is, beschikbaar voor de aanval. 1-0 in 60

(12) **30. Tb1 Ke6 31. Tb5!** Smyslov: "Playing the rook to the fifth rank is highly effective: the bishop is freed from having to defend the c5 pawn."

(13) **23. …Ta7 en** niets houdt zwart nog tegen de indringer met Tc8 uit zijn stelling te verdrijven.

(14) Met **23. …Td6 24. Tf3 Lf8** verjoeg zwart de indringer uit zijn stelling. 0-1 in 35

(15) **45. …Dc6!** en de dreiging Tg8 is afdoende gepareerd: **46. Tg8? Kxg8** en wit heeft geen vervolg.

(16) Mikhalevski: "Freeing the queen from defense of the g6-pawn." Overigens is er niets mis met **36 …Dd6**.

(17) Spassky speelde **14. b3** en **15.Tc1**. Meyer: "White uses the rook to defend c2, thus freeing up his queen to play around to h4 and join in the kingside attack."

(18) **49. Lf1!** Botvinnik: "White defends g2 and unblocks the c-file, thus freeing his rook for active operations." **49. …Kg6 50. Tc5**

(19) **14…Th7!** & **15. …Lf8** en nu de toren e7 dekt staat zwart klaar voor 0-0-0

(20) Abrahams (*The Chess Mind*): "Unpinning the pieces on the long diagonal, defending QB2, and thereby permitting the Knight to move (after Black's R — QB8)."

(21) Euwe, *Oordeel en plan*:
"Dit valt indirect veld c5 aan! Het verhindert immers Dc5 Dxc5 Pxc5 Txb2. Later blijkt Tb1 ook de opmars b2-b4 voor te bereiden."

(22) **24**. ...Db7
Botvinnik: "Verdedigt pion c6 en maakt veld a6 veilig voor de terugtocht van het paard."

(23) Popov: "The correct plan is to free the rook on b8 from defending b6: **1. …Bc3!** with the idea of ...Ba5 or Bb4-c5. The continuation was: **2. Kg2 Ba5 3. Rc1 hxg3 4. hxg3 Ne5 5. Rh1! Kg7 6. Rc2 Nd3 7. Rc7 Nxf2 8. Rxf2 Re8** ="
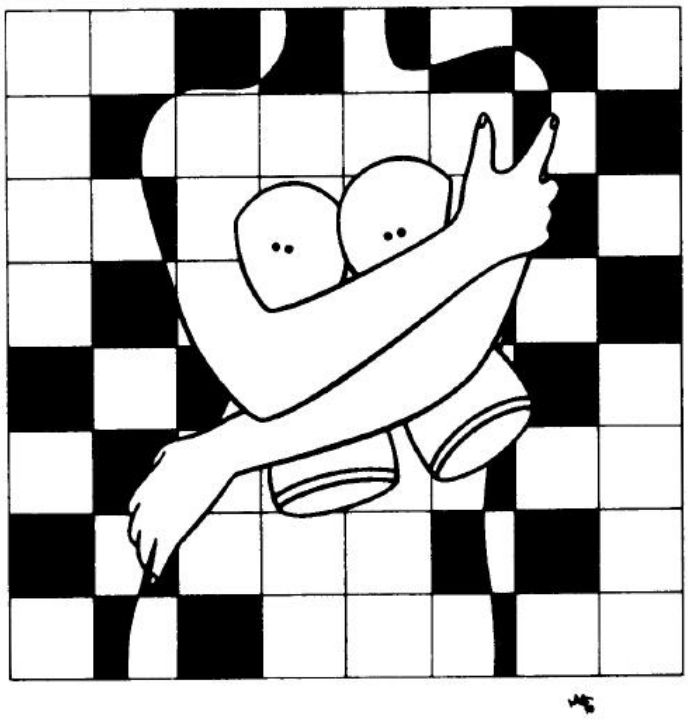
(24) **34. Te3!**
Bagheri & Salehzadeh: "By defending the e4-pawn with the rook, Karpov frees his queen and knight."